

Силабус

навчальної дисципліни «МЕДСЕСТРИНСТВО В ГІНЕКОЛОГІЇ»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Сестринська справа
Освітній ступінь	бакалавр
Статус дисципліни	Нормативна
Група	ІІІ МС-21
Мова викладання	Українська
Кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра клінічного медсестринства, акушерства та гінекології
Викладачі курсу	Грабовська Тетяна Володимирівна
Контактна інформація викладачів	E-mail: t.grabovska@lma.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій. Можливі он-лайн консультації через ZOOM, Meet, або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Опис навчальної дисципліни	Кількість кредитів – 1,5 Загальна кількість годин – 114 або 120 год Модулів – 2 Рік підготовки – 3-й Семестр – 6-й Лекції – 24 год Семінари (практичні заняття, лабораторні заняття) – 39 год Самостійна робота – 51 або 57 год
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Медсестринство в гінекології» є нормативною дисципліною з спеціальності Сестринська справа. Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати здобувачам вищої освіти необхідні знання для вирішення професійних завдань при обстеженні сестрою медичною пацієнта та оцінки стану його здоров'я, встановленні медсестринського діагнозу, плануванні та реалізації медсестринських втручань. Предметом вивчення навчальної дисципліни є: захворювання жіночих статевих органів, їх етіологія, фактори ризику, клінічні ознаки, діагностика, лікування, профілактика, питання репродуктивного здоров'я населення та методів контрацепції, стандарти діяльності сестри медичної в галузі охорони здоров'я населення.
Мета та цілі курсу	Основними завданнями вивчення дисципліни є: засвоєння студентами теоретичних знань та практичних навичок, формування у них навичок знаходити найбільш оптимальні шляхи вирішення медсестринських проблем під час спостереження, лікування та догляду за гінекологічними пацієнтами, надання медичної допомоги при невідкладних станах в гінекології.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати:**

- основні принципи медичної етики та деонтології;
- засоби забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму в гінекологічному стаціонарі;
- правила техніки безпеки під час роботи з медичним обладнанням та інструментами, правила дотримання професійної безпеки у практичній діяльності;
- особливості підготовки гінекологічних хворих до інструментальних обстежень та лабораторних досліджень;
- основні гінекологічні захворювання, їх етіологію, клінічні ознаки, діагностику, принципи лікування та профілактики;
- принципи диспансеризації в гінекології;
- правила ведення медичної документації;
- паліативну та хоспісну допомогу в гінекології;
- проводити підготовку хворих до гінекологічних операцій та післяопераційний догляд;
- алгоритми надання допомоги при невідкладних станах в гінекології;
- принципи роботи центрів з планування сім'ї та репродуктивного здоров'я;
- фізіологію репродуктивної функції жінки та чоловіка;
- методи контрацепції, показання та протипоказання, невідкладну контрацепцію;
- жіноче та чоловіче безпліддя, його класифікацію, причини;
- основи сексології;
- основні принципи консультування жінок щодо методів контрацепції;
- форми та методи санітарно-освітньої роботи;

вміти:

- визначати основні та додаткові симптоми гінекологічних захворювань;
- визначати первинні та вторинні проблеми пацієнток із гінекологічними захворюваннями;
- ставити медсестринський діагноз; виконувати медсестринські та гінекологічні втручання;
- визначати тактику при невідкладних станах в гінекології;
- надавати невідкладну допомогу при кровотечах і травмах жіночих статевих органів;
- складати плани профілактичних заходів щодо запобігання захворювань жіночих статевих органів;
- заповнювати медичну документацію;
- підготувати пацієнтку до гінекологічного огляду, лабораторних досліджень та інструментальних обстежень;
- збирати анамнез (паспортні дані, анамнез хвороби та життя);
- консультувати подружню пару;
- консультувати жінок з медичними проблемами;
- консультувати жінок з питань невідкладної контрацепції;
- складати графік базальної температури та оцінювати показники;
- оцінювати «симптом зіниці», «феномен папороті», ступінь натягу цервікального слизу;
- визначати тривалість менструального циклу та проводити розрахунок фертильних днів;
- володіти методами контрацепції;
- асистувати під час введення внутрішньоматкових засобів;
- здійснювати догляд за пацієнтами;

	– дотримуватися правил техніки безпеки, асептики, антисептики, протиепідемічного режиму, професійної безпеки у практичній діяльності.
Програмні результати навчання	Згідно з вимогами ОПП дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей: – <i>інтегральна</i>: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі медсестринства, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов; <i>загальні</i>: Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків. Здатність приймати обґрунтовані рішення. Здатність працювати в команді. Навички міжособистісної взаємодії. Здатність діяти на основі етичних міркувань. <i>спеціальні (фахові, предметні)</i>: Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній медсестринській практиці. Здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах. Задоволення потреб пацієнта/клієнта протягом різних періодів усього життя (включаючи процес вмирання) шляхом планування, допомоги і виконання медсестринських втручань, оцінки та корекції індивідуальних планів догляду, створених у співпраці з пацієнтом/клієнтом, особами, що доглядають, членами сім'ї та іншими медичними і соціальними працівниками. Застосування медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності/інтимності/, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки. Здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення догляду на основі холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольнити свої щоденні потреби. Здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів/клієнтів, підготовці їх до діагностичних досліджень та зборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень. Збереження власного здоров'я медичної сестри при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта/клієнта. Профілактична діяльність медичної сестри, направлена на збереження і

	зміцнення здоров'я, попередження захворювань й інформування та навчання пацієнта та членів його родини. Здатність здійснювати організацію, впровадження та контроль медсестринського процесу в паліативній та хоспісній допомозі. Здатність орієнтуватися у визначенні групової належності лікарських засобів, особливостях їх фармакокінетики та фармакодинаміки. Здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження. Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах. Проводити медсестринське суб'єктивне та об'єктивне обстеження різних органів і систем пацієнта та оцінювати отримані дані. Проводити медсестринське суб'єктивне та об'єктивне обстеження різних органів і систем пацієнта та оцінювати отримані дані. Проводити медсестринську діагностику: виявляти та оцінювати проблеми пацієнта. Планувати медсестринські втручання та реалізовувати їх. Здійснювати контроль за роботою молодшого медичного персоналу та станом інвентарю. Контролювати виконання правил внутрішнього розпорядку персоналом та пацієнтами з дотримання заходів санітарно-гігієнічного режиму в палатах та медичних кабінетах. Виконувати медичні маніпуляції з метою забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму. Належно виконувати медичні маніпуляції з метою забезпечення особистої гігієни пацієнта. Виконувати найпростіші методи фізіотерапії. Координувати дії за допомогою поєднання декількох навичок для забезпечення харчування пацієнта. Належно виконувати медичні маніпуляції з метою проведення заходів щодо стабілізації функціонального стану організму. Виписувати, зберігати та застосовувати фармакологічні засоби. Вміти підготувати пацієнта, здійснити забір і скерування біологічного матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження. Надавати екстрену долікарську медичну допомогу на підставі діагнозу невідкладного стану. Здатність до точності при здійсненні взаємозалежних медсестринських функцій. Планувати і проводити профілактичні та протиепідемічні заходи щодо інфекційних хвороб. Організовувати та проводити навчання пацієнтів та членів їхніх родин з медичних питань. Проводити медико-гігієнічну пропаганду. Належно вести відповідну медичну документацію
Політика курсу	Дотримання принципів академічної доброчесності. Не толеруються жодні форми порушення академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть самостійними, їх власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей. Під час виконання письмових контрольних робіт, модульних контрольних, тестування, підготовки до відповіді на екзамені користування зовнішніми джерелами заборонено. Виявлення ознак академічної недоброчес-

	ності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем. Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології. Під час занять здобувачі вищої (фахової передвищої) освіти діють із позицій академічної доброчесності, професійної етики та деонтології, дотримуються правил внутрішнього розпорядку Академії. Під час боротьби з епідемією COVID-19 виконують всі настанови протиепідеміологічного режиму: носять маски, дотримуються соціальної дистанції, використовують антисептики. Ведуть себе толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами. Відвідування занять. Студенти повинні відвідувати усі лекції, практичні заняття курсу та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Політика дедлайну. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених курсом і визначених для виконання усіх видів робіт. Порядок відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Відпрацювання пропущених занять з поважної причини може проводитися також улюбий зручний час для викладача. Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами Академії, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини.
Структура курсу Теми лекцій	VI СЕМЕСТР 1. Організація гінекологічної допомоги в Україні. Основи законодавства в Україні про охорону здоров'я жінки. Медична етика та деонтологія в гінекології. 2. Методика обстеження гінекологічних хворих. Медсестринський процес при проведенні основних методів обстеження гінекологічних хворих. 3. Додаткові методи обстеження гінекологічних хворих. 4. Медсестринський процес при неспецифічних запальних захворюваннях жіночих статевих органів. 5. Медсестринський процес при специфічних запальних захворюваннях жіночих статевих органів. 6. Безпліддя. Основи сексології. 7. Медсестринський процес при доброякісних пухлинах. 8. Медсестринський процес при злоякісних пухлинах. 9. Медсестринський процес при циклічних та ациклічних розладах менструальної функції. 10. Медсестринський процес при неправильних положеннях та аномаліях розвитку жіночих статевих органів. 11. Невідкладна допомога в гінекології. 12. Методи лікування гінекологічних хворих.
Теми практичних занять	VI СЕМЕСТР 1. Методика обстеження гінекологічних хворих. Медсестринський процес при проведенні основних та додаткових методів обстеження гінекологічних хворих. 2. Медсестринський процес при неспецифічних запальних захворюваннях жіночих статевих органів. 3. Медсестринський процес при специфічних запальних захворюваннях жіночих статевих органів. 4. Медсестринський процес при пухлинах жіночих статевих органів. 5. МК I. Організація гінекологічної допомоги в Україні. Методика обстеження гінекологічних хворих. Медсестринський процес при запальних захворюваннях та пухлинах жіночих статевих органів.

	6. Медсестринський процес при циклічних та ациклічних розладах менструальної функції. 7. Медсестринський процес при неправильних положеннях та аномаліях розвитку жіночих статевих органів. 8. Невідкладна допомога в гінекології. 9. Методи лікування в гінекології. 10. МК 2. Медсестринський процес при порушеннях менструальної функції, вадах розвитку жіночих статевих органів. Невідкладна допомога в гінекології. Методи лікування гінекологічних хворих.
Теми самостійної роботи	VI СЕМЕСТР 1. Загальні принципи організації надання стаціонарної акушерсько-гінекологічної та неонатологічної допомоги в Україні. 2. Особливості професійної профілактики інфікування СНІДом та вірусним гепатитом. 3. Гігієна статевого життя. 4. Захворювання, які передаються статевим шляхом. Методи профілактики. 5. Онкопрофогляд жінок в різні вікові періоди. Анатомо-фізіологічні особливості. 6. Профілактика онкологічних захворювань. Самообстеження молочних залоз. 7. Гігієна менструального циклу. 8. Лікувальна гімнастика в гінекологічній практиці 9. Реабілітація жінок після екстремальних ситуацій в гінекології. 10. Консервативні методи лікування гінекологічних хворих 11. Санаторно – курортні методи лікування жінок. 12. Фітотерапія в гінекології. 13. Особливості сестринського догляду за хворими з пухлинами геніталій. 14. Основні напрямки медико-генетичної допомоги в Україні жінкам зі спадковою патологією. 15. Аномалії жіночих статевих органів. Діагностика. Сучасні методи лікування 16. Основні епати гінекологічних операцій.
Література для вивчення дисципліни	Основна (базова): 1. Акушерство і гінекологія: У 2 кн. – Кн.1: Акушерство: підручник / Кол. авторів; за ред. В.І. Грищенка, М.О. Щербини. – К.: ВСВ «Медицина», 2011. – 424 с. 2. Акушерство та гінекологія: У 4 т.: національний підручник / Кол. авт.; за ред. акад. НАМН України, проф. В.М. Запорожана. – Т. 1: Акушерство / В.М. Запорожан, В.К. Чайка, Л.Б. Маркін, та ін.; за ред. акад. НАМН України, проф. В.М. Запорожана. – К.: ВСВ «Медицина», 2013. – 1032 с. + 4 с. кольов. вкл. 3. Хміль С.В., Кучма З.М., Романчук Л.І. Гінекологія: Підручник. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2010. 4. Назарова І.Б., Посипкіна Н.М. Репродуктивне здоров'я та планування сім'ї: Підручник. – К.: Медицина, 2008. – 224 с. 5. Гінекологія: підручник для мед. ВНЗ I-III рівн. акред. / О.В. Степанківська, М.О. Щербина. – К.: Медицина, 2010. – 432 с. 6. Хміль С.В. Медсестринство в гінекології. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2006. 7. Медсестринство в гінекології: навч. посіб. / І.Б. Назарова, А.А. Пісарєв, О.В. Михайлов. – 2-е вид., переробл. та допов. – К.: ВСВ «Медицина», 2010. – 248 с. 8. Наказ МОЗ України №59 від 21.04.2014 р. « Про затвердження та впрова-

	дження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги з питань планування сім'ї», Київ 2014 р. Додаткова: 1. Гінекологія: підручник / Н.П. Бондаренко, О.А. Бурка, І.Б. Венцківська та ін.; за ред. Б.М. Венцківського, Г.К. Степанківської, В.П. Лакатоша. – К.: Київ ВСВ «Медицина», 2012. – 352 с. 2. Акушерство та гінекологія: У 4 т.: національний підручник / Кол. авт.; за ред. Акад. НАМН України, проф. В.М. Запорожана. – Т.4: Оперативна гінекологія / В.М. Запорожан, Т.Ф. Татарчук, І.З. Глідчук та ін.; за ред. акад. НАМН України, проф. В.М. Запорожана. – К.: ВСВ «Медицина», 2014. – 696 с. 3. Інструкція з профілактики внутрішньолікарняного та професійного зараження ВІЛ-інфекцією (витяг з Наказу МОЗ України «Про вдосконалення організації медичної допомоги хворим на ВІЛ-інфекцію, СНІД» № 120 від 25.05.03 р.). 4. Гойда Н.Г., Мойсеєнко Р. та ін. Довідник з питань репродуктивного здоров'я. – К.: Вид-во Раєвського, 2004. – 128 с. 5. Медсестринство в дерматології і венерології: навч. посібник / М.Б. Шегедин, М.М. Зайченко, Я.О. Зайченко. – К.: Медицина, 2008. – 120 с. 6. Наказ МОЗ України за № 539 від 04.08.2006 р. «Про організацію діяльності служби планування сім'ї та охорони репродуктивного здоров'я в Україні».																																										
Поточний та підсумковий контроль	Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті з обов'язковим виставленням оцінки. Підсумковий контроль проводиться у вигляді модульних контролів (тестові завдання та контроль практичних навичок), диф. залік, випускова атестація.																																										
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Форми та методи, які будуть використовуватися під час навчального процесу: лекції, презентації, дискусії. У разі роботи в дистанційному режимі використовуватиметься віртуальне навчальне середовище MOODLE, Google Classroom. Лекції та семінарські заняття будуть вестися за допомогою програм електронної комунікації Zoom, Meet чи аналогічних. Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватися в соціальних мережах Viber, WhatsApp (за вибором академічної групи)																																										
Необхідне обладнання	У звичайному режимі навчання. Вивчення курсу передбачає приєднання кожного студента до навчального середовища MOODLE, або Google Classroom. У режимі дистанційного навчання під час карантину вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного студента до програм ZOOM, або Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку студент має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.																																										
Критерії оцінювання	<table><tr><th colspan="10">Схема нарахування та розподіл балів</th></tr><tr><th colspan="6">Поточне оцінювання, МК та самостійна робота</th><th rowspan="3">СМО</th><th rowspan="3">ПМО</th><th rowspan="3">ECTS</th><th rowspan="3">За національною шкалою</th></tr><tr><th colspan="6">Модуль 1</th></tr><tr><th>T1</th><th>T2</th><th>...Tn</th><th>САП</th><th>МК 1</th><th>МО</th></tr><tr><td>4</td><td>4</td><td>3</td><td>73</td><td>75</td><td>74</td><td>74</td><td>74</td><td>C</td><td>добре</td></tr></table> T₁ – T_n – теми занять до модульного контролю 1; САП – середнє арифметичне усіх позитивних оцінок в національній шкалі, яке переводиться у 100 – бальну шкалу;	Схема нарахування та розподіл балів										Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						СМО	ПМО	ECTS	За національною шкалою	Модуль 1						T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО	4	4	3	73	75	74	74	74	C	добре
Схема нарахування та розподіл балів																																											
Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						СМО	ПМО	ECTS	За національною шкалою																																		
Модуль 1																																											
T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО																																						
4	4	3	73	75	74	74	74	C	добре																																		

МК - модульний контроль;
МО (модульна оцінка) – середнє арифметичне САП та МК;
СМО (семестрова модульна оцінка) – це середньоарифметична МО;
ПМО (підсумкова модульна оцінка) – виставляється в кінці вивчення дисципліни за 100 – бальною шкалою, національною шкалою та ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A
80-89	добре	B
70-79	добре	C
60-69	задовільно	D
51-59	задовільно	E
35-50	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр	F

Питання до підсумкового контролю

- Особливості та значення анамнезу в гінекології; методика збирання анамнезу.
- Методика і значення гінекологічного дослідження.
- Додаткові методи дослідження в гінекології (інструментальні).
- Піхвові мазки: види, техніка взяття.
- Аномалії жіночих статевих органів: причини, клінічні прояви, діагностика, профілактика.
- Неправильні положення матки: причини, клінічні прояви, діагностика, профілактика.
- Порушення менструального циклу (за типом дисфункційних маткових кровотеч): етіологія, клінічні прояви, діагностика, профілактика.
- Порушення менструального циклу (за типом аменореї): етіологія, клінічні прояви, діагностика, профілактика.
- Запальні захворювання жіночих статевих органів (загальні дані).
- Гонорея (гостра, підгостра, торпідна, хронічна, латентна).
- Трихомоніаз.
- Запальні хвороби зовнішніх статевих органів та піхви неспецифічної етіології: клініка, діагностика, лікування.
- Безплідне подружжя: причини жіночого та чоловічого безпліддя. Поняття про сексопатологію.
- Методика обстеження безплідного подружжя.
- Поняття про пухлини. Характеристика злоякісних та доброякісних пухлин. Онкологічна служба в Україні.
- Поняття про передракові хвороби. Значення профілактичних оглядів у діагностиці пухлиноподібних захворювань і пухлин. Рання діагностика раку.
- Доброякісні пухлини матки: клініка, діагностика, принципи лікування.
- Доброякісні пухлини яєчників: клініка, діагностика, лікування.
- Злоякісні пухлини шийки матки: стадії поширення, клініка, діагностика, значення біопсії, принципи комбінованого лікування.
- Рак тіла матки: значення діагностичного вишкрібання, принципи комбінованого лікування. Саркома тіла матки: клініка, лікування.
- Злоякісні новоутворення яєчників: стадії поширення, діагностика, принципи лікування.
- Травми жіночих статевих органів (ушкодження, нориці): етіологія, клініка, лікування, діагностика, профілактика.
- Позаматкова вагітність: причини, клініка, діагностика, лікування, невідкладна допомога.

	24. Апоплексія яєчників, перекручування ніжки кісти та кістома яєчника: клініка, діагностика, невідкладна допомога. 25. Консервативне лікування гінекологічних пацієнток. Догляд за гінекологічними хворими. 26. Хірургічне лікування в гінекології: підготовка хворих до операції, догляд за післяопераційними хворими.
Опитування	З метою оцінювання якості курсу буде надано анкету для заповнення студентами по завершенню курсу